

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ

25 листопада - 10 грудня

16

ДНІВ

ПРОТИ

НАСИЛЬСТВА

ХАРКІВСЬКИЙ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Психологічна служба ХСЕФК

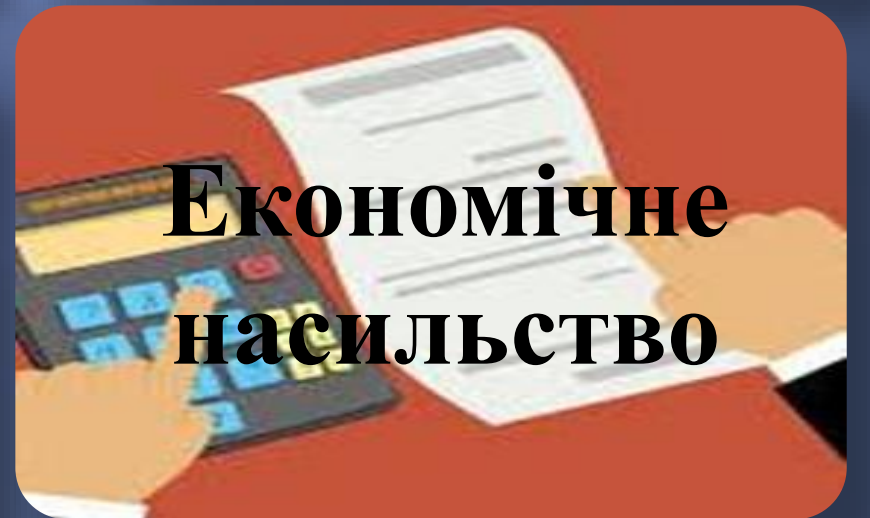
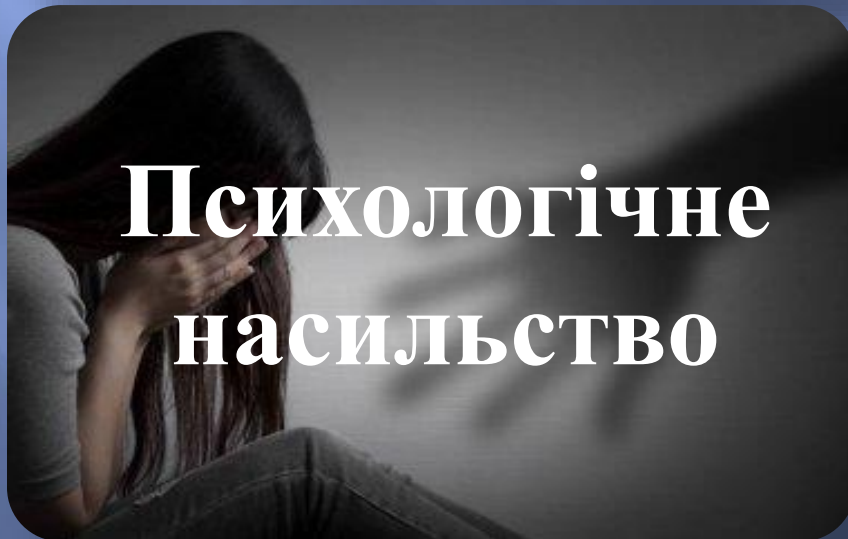
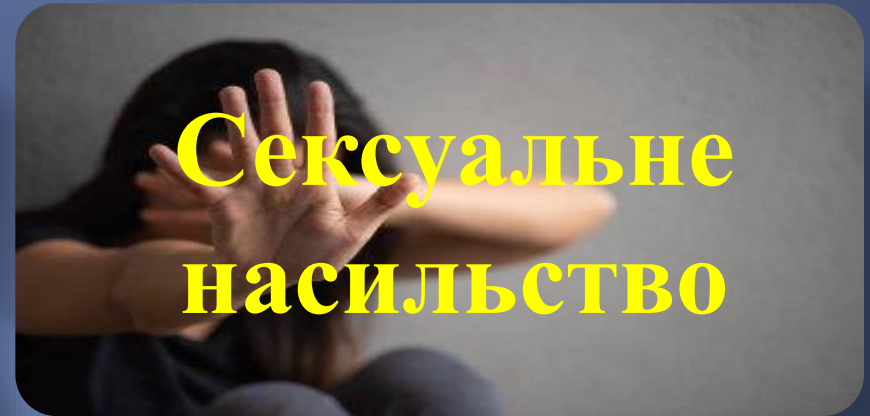
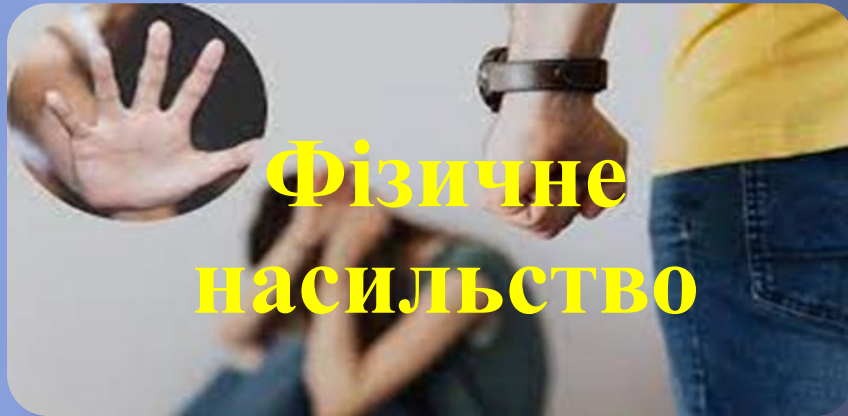
ЩО ТАКЕ НАСИЛЬСТВО

Будь-які навмисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, її фізичному чи психічному здоров'ю

Домашнє насильство

Згідно Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», домашнє насильство – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Форми домашнього наси́льства

Фізичне насильство

– форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Фізичне домашнє насильство може мати форму :

- побиття; • штовхання; • ляпасів; • спроби придушення; • смикання волосся; • викручування рук;
- кусання; • хапання; • катування; • мордування;
- залишення в небезпеці або ненадання допомоги;
- заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості; • незаконне позбавлення волі.

Сексуальне насильство

– форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

Сексуальне домашнє насильство може мати форму:

- зґвалтування, у тому числі «зґвалтування у шлюбі»;
- примус до небажаних сексуальних контактів у тому числі із третьою особою;
- сексуальні домагання;
- дії сексуального характеру по відношенню до дитини або при ній: розбещення дітей, втягування дитини у заняття дитячою проституцією або дитячою порнографією,

Психологічне насильство

- форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

Психологічне домашнє насильство може мати форму:

- словесних образ;
- погрози вбивства, завдання каліцтва, травм, побиття, у тому числі щодо третіх осіб;
- переслідування;   • залякування;
- контроль у репродуктивній сфері;   • приниження.

Економічне насильство

– форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру.

Економічне домашнє насильство може мати форми:

- ухилення від сплати платежів, які один член сім'ї зобов'язаний сплачувати на користь іншого;
- експлуатація дітей;
- зловживання опікунськими правами;
- порушення недоторканості житла;
- знищення власності;
- підпал;
- пошкодження власності;
- проникнення в житло;
- обмеження (позбавлення) доступу до сімейного бюджету тощо

**Відповідальність
за вчинення
насильства в сім'ї
(статті Кримінального кодексу України)**

Фізичне насильство

- Ст. 115 Умисне вбивство
- Ст. 116 Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання
- Ст. 117 Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини
- Ст. 118 Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця
- Ст. 119 Вбивство через необережність
- Ст. 120 Доведення до самогубства
- Ст. 121 Умисне тяжке тілесне ушкодження
- Ст. 122 Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження
- Ст. 123 Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання
- Ст. 125 Умисне легке тілесне ушкодження
- Ст. 126 Побої і мордування
- Ст. 127 Каткування
- Ст. 130 Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби
- Ст. 133 Зараження венеричною хворобою
- Ст. 135 Залишення в небезпеці
- Ст. 166 Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування
- Ст. 314 Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- Ст. 315 Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів
- Ст. 136 Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані
- Ст. 146 Незаконне позбавлення волі або викрадення людини
- Ст. 149 Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини

Сексуальне насильство

може виявлятися в учиненні злочинів проти статевої недоторканості особи, а також злочинів проти громадської моральності, зокрема:

Ст. 152 Зґвалтування

Ст. 153 Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом

Ст. 154 Примушування до вступу в статевий зв'язок

Ст. 155 Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості

Ст. 156 Розбещення неповнолітніх

Ст. 301 Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів

Ст. 303 Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією

Економічне насильство

Ст. 150 Експлуатація дітей

Ст. 150-1 Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом

Ст. 162 Порухнення недоторканності житла

Ст. 164 Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей

Ст. 165 Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків

Ст. 167 Зловживання опікунськими правами

Ст. 185 Крадіжка

Ст. 186 Грабіж

Ст. 187 Розбій

Ст. 189 Вимагання

Ст. 190 Шахрайство

Ст. 194 Умисне знищення або пошкодження майна

Ст. 206 Протидія законній господарській діяльності

Ст. 289 Незаконне заволодіння транспортним засобом

Ст. 303 Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією

Ст. 304 Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність

Ст. 356 Самоправство

Психологічне насильство

Ст. 129 Погроза вбивством

Ст. 168 Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)

Ст. 150-1 Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом

Ст. 195 Погроза знищення майна

Ст. 299 Жорстоке поводження з тваринами

Ст. 304 Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність

ЩО ТАКЕ ГЕНДЕРНЕ НАСИЛЬСТВО

Гендерне насильство – це насильство, яке чиниться над особою тому, що вона належить до тієї чи іншої статі. Переважна частина гендерного насильства чиниться чоловіками над жінками. Метою гендерного насильства, як і будь – якого іншого насильства, є прагнення до домінування і контролю поведінки.

Що ви можете зробити, якщо бачите, що хтось зазнає ГЗН?

Кожен може зробити свій внесок у запобігання ГЗН. Підтримуйте зв'язок жінкою або дівчиною, яка зазнає насильства.

Переконайтеся, що це безпечно.

Дізнайтеся, які послуги доступні для постраждалих від ГЗН у вашому районі.

Переконайтеся, що постраждала дала згоду на отримання цих послуг.

Викличте служби екстреної допомоги, якщо постраждалій потрібна невідкладна допомога - 0 800 500 335.

До цієї кампанії також нагадуємо інші номери телефонів, які можуть бути корисними:

- 1578 – з питань протидії торгівлі людьми;
- 1588 – з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей;
- 0 800 500 335 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів) та 116 123 (безкоштовно з мобільних телефонів) – із запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми та гендерній дискримінації;
- 0 800 505 501 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів) та 527 (безкоштовно з мобільних телефонів) – з протидії торгівлі людьми та консультуванню мігрантів;
- 0 800 500 225 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів) та 116 111 (безкоштовно з мобільних телефонів) – Національна "гаряча лінія" для дітей та молоді.

Міжнародне та українське законодавство.

- Загальна декларація прав людини (1948 р.),
- Європейська декларація про захист прав і основних свобод людини (1950 р.)
- Декларація ООН щодо подолання насильства над жінками (1993 р.)
- Конвенція «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (1979)
- Європейська «декларація про рівність чоловіків та жінок» (1988 р.)
- Пекінська Платформа Дій (1995 р.)
- Декларація Тисячоліття ООН, затверджена резолюцією Генеральної асамблеї ООН у вересні 2000 р. (забезпечити гендерне співвідношення не менше 30% жінок – на вищих щаблях виконавчої влади і ВР)
- Конвенція ООН про права дитини (1979) і 3 факультативних протоколи до неї
- Конвенція Ради Європи про попередження насильства щодо жінок та домашнього насильства та боротьбу із цими явищами (2011)
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (2018)